

det bortfaldet (Dphold). Det er saaledes bortfaldet.

Da ingen flere begjærede Ordet, fik det til Afstemning, hvorved:

1) Lovforslagets § 1 (see Anhang Nr. 56, Sp. 877).

vedtoges eenstemmigt med 77 Stemmer.

2) Lovforslagets § 2 (see sammesteds) vedtoges eenstemmigt med 77 Stemmer.

§§ 3, 4 og 5 tilligemed det til § 5 stillede Ændringsforslag fattes derpaa under Forhandling.

Bregendahl: Det Forslag, jeg har til-
ladt mig at stille til § 5, fremtræder ved første
Dristelse som en meget ubetydelig Redactions-
forandring, men jeg kan ikke nægte, at jeg
lægger megen Vægt paa, at denne Forandring
optages. Min Hensigt med at stille dette For-
slag til denne Paragraph er fornemmelig at
stille Spørgsmaalet om Godseiernes Ret til
Disposition eller Deeltagelse i Disposition
over Gadejorden paa en mere tvivlsom Maade,
end det er stillet efter Lovforslaget; thi, saa-
ledes som Lovforslaget er, synes det mig, at
Begyndelsen af § 5 gaaer ud fra den Forud-
sætning, at, hvor Staten er Godseier, der har
den, ifølge sin Herlighedsret, ogsaa Ret til
at disponere over Gadejorden. Ved denne
Lov tilsigtes der ikke at give en nærmere For-
klaring over, hvorvidt Statens Raadighed
som Godseier strækker sig, men der tilsigtes
kun at give en Ret for Administrationen til
at afhænde de Rettigheder, som Staten som
Godseier har, og jeg troer derfor, at man
skal undgaae en Affattelse, som ved et tvivls-
omt og omtvisteligt Spørgsmaal lægger et
Lod i Vægtsskaalen for Afgjørelsen til den ene
Side. Jeg har derfor ønsket, at det maatte
fremstilles saa tvivlsomt som muligt her i Lo-
ven, om Staten som Godseier har nogen saa-
dan Ret til at disponere over Gadejorden.
Jeg maa tilstaae, at jeg, ved at læse § 5, er
noget i Uvisshed om, til hvilket Slags af
Statens Gods denne Paragraph sigter; efter
Udtrykkene „maa ansees som Godssets Eier“
skulde man nærmest troe, at der sigtes til det
Forhold, hvor Staten er Eier af Godset, hvor

altsaa Godset er simpel Fæstebestodelse, men
det forekommer mig, at, naar der sigtes til
saadanne Tilfælde, saa vilde det være ufornø-
dent at vedtage en saadan Bestemmelse, idet
at der er vedtaget en selvstændig Lov, som
snart vil begynde at blive bragt i Udførelse,
om Fæstegodssets Overgang til Selveiendom,
og det er en Selvfølge, at, naar det gaaer
over til Selveiendom, saa kan Staten ikke
længere have nogen Ret som Godseier; men
ved den Tilføjning, som her staaer i Loven,
nemlig: „maa ansees som Godssets Eier, at
have en Herlighedsret over Gadejorden“
derved er jeg ledet til at antage, at denne
Paragraph sigter til den Deel af Domained-
godset, som er overgaaet til Arvefæste, og jeg
maa tilstaae, at det har forundret mig, at
man fra Godsadministrationens Side har vil-
let opstille en saadan Paastand; thi, fordi
Staten har forbeholdt sig en Ret til en aarlig
Afgift og en Ret til en Recognition ved For-
andring af Eier, at den da ogsaa vil præten-
dere og inddrage under sin Herlighedsret Ga-
dejorden, det er en noget vel vidt breven For-
dring og en neppe med Lovgivningen stem-
mende Opfatning af Forholdene. Jeg troer
ei heller, at Godseierne have, jeg vil ikke tale
om en udelukkende Ret, men, kun en Meddis-
positionsret over Gadejorden, især hvor God-
set kun er Arvefæste, men derimod troer jeg,
at den maa siges at være Communens Eiend-
dom. Jeg vil finde det meget beklageligt, at
man skulde administrere Statens Gods saale-
des, at man derved skulde give Anledning for
private Godseiere til at søge at strække deres
Eiendomsret ud over de lovlige Grændser for
den. Det er, desto værre, en Erfaring, troer
jeg, som vi have havt, at Administrationen af
offentligt Gods her i Landet har ledet den
private Godseier til en Opfattelse af Gods-
eierforholdet, som ikke er den ønskeligste, og
jeg troer ikke, at man ved denne Lov skal give
noget Bidrag til at forøge den. Jeg troer
derfor, at der er Meget, der taler for, at stille
det saa tvivlsomt som muligt, om Staten har
nogen Ret til denne Gadejord eller ikke.